

Mummolaakso

Gummedalen

Jäsentiedote 4

2022

Pikkujoulut pyhäinpäivänä Bottalla

lauantai 5.11. klo 18-00

*Bottan juhlasali 2. krs ja 3. krs baarikabinetti,
Museokatu 10, 00100 Helsinki*

Mummolaakson pikkujoulut vietetään Bottan juhlavissa puitteissa ja hurmaavassa lesbisessä seurassa.

Tanssilattialle svengiä ja fiilistä junailee **dj Hani**. Kolmannen kerroksen baarikabinetissa **Minnis** laulattaa jälleen suurenmoiset, sydämeenkäyvät karaokesävelmät klo 18:30 alkaen.

Illanvietto on sovitettu aikuisten naisten päivärytmiin eli menoajaksi vipattaa jo alkuillasta puoleenyöhön. Bileet ovat kaikille yli 18 v. naisille.

Liput 12/17 € (kortti/käteinen) ja eteispalvelumaksu. Alennus Mummolaaksojen ja Setan jäsenjärjestöjen jäsenkortilla.

Klo 18-20 lipunmyynnin vieressä **jäsenpiste**, jossa voi liittyä Mummolaakson jäseneksi tai uusia jäsenkortin ensi vuodeksi. 2023 jäsenmaksun maksamalla saat sisäänpääsyn jo nyt jäsenhinnalla.

Esteettömyys juhla-kerroksessa: Pääovella on kaksi porrasta, joihin henkilökunta asettaa irralliset teleskooppirampit. 1. kerroksesta 2. kerrokseen on lavahissi, jolla pääsee niin pyörätuolilla kuin hissin penkillä istuen juhla-kerrokseen. Hissin kantokyky 250 kg. Tuolin kantokyky 130 kg. Inva-wc sijaitsee 1. krs sisääntuloaulassa.

Pop-in puurojuhla

perjantai 2.12. klo 17-23

Villa Salin, Tiirasaarentie 2, 00200 Helsinki

Villa Salinissa odottaa jälleen iso kattilallinen tonttumummojen hauduttamaa riisipuuroa ja höyryävä mehuglögi.

Tule viihtymään lesboisaan huvilaan ajan kanssa tai poikkeaa lyhyesti toivottamassa hyvää joulua. Mukaan joulumieltä ja siihen sopivat varusteet: nyyttäriherkut, juomat, villasukat tai tossut tarpeen mukaan.

Miia Mansikka laulattaa alkuillasta joululauluviikkon suosikit. Muuten puurojuhlaa vietetään vapaamuotoisesti seurustellen kotoisassa ilmapiirissä.

Jouluinen Villa Salinin huvila löytyy Lauttasaaren Kasinonrannan uimarannan vierestä. Lauttasaaren metroasemalta 1 km kävellen. Bussi 22 Fredrikintorilta Bulevardille ja Hietalahdentorin kautta Kuikkarinteen pysäkillä. Bussi 21 Kampista (laituri 48) kiertää Vattuniemen kautta Hevoskenkäpuiston pysäkillä.

Kirjallinen kahvi-ilta lukulepakoille

keskiviikko 23.11. klo 18

Maikki Friberg –koti, Bulevardi 11 A 1, 00120 Hki

Sateenkaarihistoriakuukauteen sopivasti aikaperspektiivi puhuttelee molemmissa lukupiirin kirjoissa vaikka muuten ne ovatkin eri maailmoista.

Jenny Kangasvuon tietokirja **Bi- ja panseksuaalisuus** (SKS, 2022) perustuu hänen pitkään kokemukseensa biseksuaalisuuden tutkijana sekä omakohtaiseen bi-näkökulmaan. Bi- ja panseksuaalisten identifikaatioiden ja niissä tapahtuneiden muutosten vertailu havainnollistaa yleisemminkin seksuaalisten ja sukupuolisten identiteettimääritteiden liikkeitä viime vuosikymmenten aikana. On upeaa, että Kangasvuo on tuonut aiheen myös tutkijoita laajemmin lukijakunnan ulottuville kirjanmittaisessa laajuudessa. Kotimaisella lgbtq-tutkimuksella kun on paha taipumus hautautua akateemisten julkaisujen digitaalisiin tietokantoihin ja artikkeleihin erityisalojen julkaisuissa, vaikka aiheilla olisi populaarimpaakin kiinnostusta.

Leena Parkkinen edellinen historiallinen romaani **Säädyllynen ainesosa** (2016) nosti odotukset uudesta biofiktioista korkealle. **Neiti Steinin keittäjätär** (Otava, 2022) täyttää odotukset ja ylikin. Parkkinen maalaa sujuvasti, oivaltavasti ja henkevästi Alice B. Toklasin ja Gertrude Steinin pariisilaiselämän ja heidän suomalaisen keittäjäntärensä Margitin menneisyyden Gröndahlin kartanon palveluksessa Paraisilla. Detaljen rikkaus ei jää irralliseksi vaan osaltaan syväluotaa aikakautta, henkilöitä ja heidän välisiä suhteita. Läpäisevänä teemana on niin sukupuoleen, luokkaan kuin seksuaalisuuteenkin liittyvien valtasuhteiden näkyväksi tekeminen. Päähenkilöt ovat niitä, joiden on totuttava elämässä sivustakatsojan rooliin ja juuri siitä näkökulmasta avautuu paljastavampia tulkintoja heidän elinym-päristöään hallitsevien vaikuttamista.

Länsimaisen lesbohistorian puhkikirjoitetuimpiin ikoneihin lukeutuvat Stein & Toklas ovat saaneet tuoreen maailmanluokan kaunokirjallisen tulkinnan suomalaisella twistillä. Tärkeimmät lähteet on listattu lopussa mutta teoksen vaatiman taustatyön määrää voi vain uumoilla. Luettelosta löytyy mm. Steinin suomennettu tuotanto mutta nopeaksi oheistekstiksi lukupiiritapaamiseen on suosituksena kuuluisa 'gay'-tarina **"Miss Furr and Miss Skeene"**. Pariisin amerikkalaisten expatriaattien aihepiiriin palataan vielä tammikuun lukupiirissä.

Kysele lainakappaleita kirjoista [fb-tapahtumassa](#)

- Virva Hepolampi

.....

Työvään Arkisto: Sateenkaariaineistot talteen!

Mummolaakso kannustaa jäseniään osallistumaan [Työvään Arkiston](#) käynnistämään *Sateenkaariaineistot talteen -hankkeeseen*. Arkisto vastaanottaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen historiasta kertovia lahjoituksia niin yhdistyksiltä kuin yksityishenkilöiltäkin.

Mummolaakson hallitus on järjestämässä yhdistyksen omaa vanhempaa aineistoa (tiedotteet, esitteet, pöytäkirjat, tilinpäätökset) arkistoitavaksi. Nykyisiltä ja entisiltä jäseniltä löytyy varmasti paljon kuvia ja muistoja Mummolaaksosta tai muusta lesboryhmien- ja ystäväpiirien toiminnasta arkistoitavaksi ja tallennettavaksi!

Sateenkaarihistoria on tärkeä osa yhteistä kulttuuriperintöämme. Luovuttamalla sateenkaarielämästä kertovia dokumentteja arkistoon mahdollistat osaltasi sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuuden historian säilymistä, tutkimista ja näkyväksi tekemistä. Löytyisikö siis sinulta tai lähipiiriltäsi sateenkaarihistoriaa kuvaavaa aineistoa? Haluaisitko luovuttaa arkistoon **henkilökohtaista aineistoa, kuten kirjoita, muistelmia tai valokuvia**? Otamme vastaan myös **videoita ja äänitteitä**. Uudempaa digimuodossa olevaa aineistoa tulisi niin ikään saada talteen, jotta nykypäivästä kertovat dokumentit säilyvät todisteina toiminnasta tulevaisuuden tarpeisiin. Luovutettavan aineiston määrällä ei ole merkitystä – jopa yksittäinen paperi saattaa olla arvokas lisä kokoelmiin!

Arkistolahjoitukset tallennamme arkiston kokoelmiin Helsinkiin. Mahdolliset **esineluovutukset** (vaatteet, asusteet, rintamerkit, banderollit) ja esineisiin liittyvät kuvat ja tarinat toimitamme Tampereelle Työväänmuseumuseo Werstaalle, joka vastaa Työvään Arkiston kanssa sateenkaarihistorian tallentamisesta Suomessa.

Arkisto organisoii mielellään myös omaelämäkerrallisia **haastatteluja** esimerkiksi aktivismiin, kulttuurielämään tai sinulle merkityksellisiin paikkoihin liittyen. Jos haluaisit kertoa meille kokemuksistasi, otathan yhteyttä haastattelun sopimiseksi. Voit vaihtoehtoisesti [kirjoittaa muistosi tai sanella ne nauhalle](#). Voimme myös auttaa sinua tekemään haastatteluja tai järjestämään **muistelutyöpajan** yhteistyössä kanssamme.

Opastamme kaikissa kysymyksissä ja aineiston saamisessa arkiston ja museon suojiin turvallisesti, yksityisyyden- ja tietosuojakysymykset huomioiden.

Iris Olavinen 040 455 6975, iris.olavinen@tyark.fi

Minna Sannikka 040 455 6977, minna.sannikka@tyark.fi

.....

Loppiaiszembalot

perjantai 6.1.2023 klo 18-00

Ravintola Botta, Museokatu 10, 00100 Helsinki

Uuden vuoden juhlinta jatkuu Mummoksen zembaloissa dj Hanin tarjoillessa tahdit. Varaa ilta tanssin huumalle ja kohottaville kohtaamisille.

Liput 12/17 € ja eteispalvelumaksu. Halvemmat liput Mummolaaksojen ja Setan jäsenjärjestöjen korteilla.

Lisäspeksit tulossa lähempänä verkkosivuille ja someen.

Kirjallinen kahvi-ilta lukulepakoille

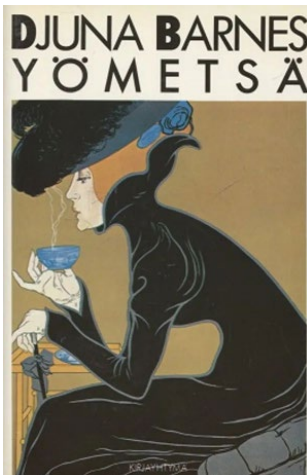
torstai 12.1.2023 klo 18

Maikki Friberg -koti, Bulevardi 11 A 1, 00120 Hki

Djuna Barnes: Yömettä (Kirjayhtymä, 1987, suom. Lauri Perkki; Nightwood, 1936)

Anna Englund: Lautapaltto (Siltala, 2022)

Angloamerikkalaisen lesbokirjallisuuden kanonisoitu klassikko vuodelta 1936 ja kotimainen vuoteen 1931 sijoittuva historiallinen romaani ovat epäsäätyinen pari. Toinen on tyyliäitaurin modernistinen pääteos sotienvälisen Euroopan metropoleista, toinen esikoiskirjailijan romanssi Pohjanmaalta.

Mestariteokset eivät aina ole helposti samaistuttavia. Etenkään sellaiset, joiden julkaisuajana peittelemätön seksuaalisten vähemmistöjen kuvaus oli oletusarvoisesti joko pilkallista, dekadenttia, traagista tai allegorista. **Yömettä** kuuluu kuitenkin sappiseen yleissivistykseen henkilöhistoriainkin takia. **Djuna Barnes** oli yksi angloamerikkalaisten lesbisten kulttuurivaikuttajien ja ekspatriatien piiriin legendaarisista jäsenistä 1900-luvun alun Pariisissa. Barnesin itsensä vähättelemä ja vain sisäpiiriin lesbovitsiksi kirjoittama satiiri **Ladies Almanack** julkaistiin yksityisenä painoksena 1928. 1970-luvun lesboliikkeen uudelleenlöytämänä se nostettiin Yömettänsä rinnalle aikansa radikaaleimpana lesbokirjoituksena. Teos muistuttaa vakavahenkisen Yömettänsä kirjoittajan valopuolesta.

Djuna Barnes muutti Pariisiin 1920 New Yorkin Greenwich Villageen ja asui siellä pitkään yhdessä kuvataiteilija **Thelma Woodin** kanssa. Barnes katkaisi lopulta mustasukkaisuuden, syrjähyppyjen, alkoholiongelman ja väkivaltaisuuden takia kestäättömäksi tulleen suhteen. Poikamainen ja magneettisen vetovoimaiseksi kuvailtu Wood antautui sittemmin satunnaisille seksisuhteille ja häntä on luonnehdittu yhdeksi historian huonoimmista tyttöystävistä. Yömettänsä henkilöissä on nähty vain vähän peiteltyä Barnes, Wood ja **Henriette Alice McCrea-Metcalf**.

Yksi tapa lukea romaania on keskittyä Yöpartio-kappaleesta alkavaan yö- ja vietteliämän eläimellistä pidättelemättömyyttä henkilöivän Robin Voten ja päiväelämän pelastavaa sitoutuneisuutta edustavan Nora Floodin erotarina. Eron katalysaattorina on omat halunsa muilta ihmisiltä varastava Jenny Petherbridge.

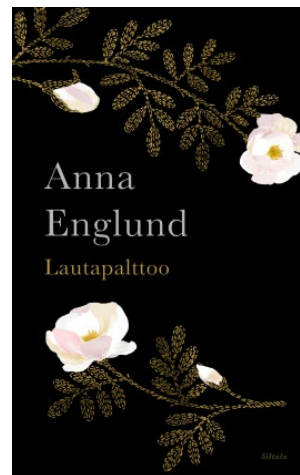
Romaanin eroottis-emotionaalisia valta- ja alistussuhteita on peilattu aikansa seksologien ja psykoanalyttikkojen ajatuksiin seksuaalisista perversioista, inversiosta, narsismista, äiti-lapsi-suhdedynamiikasta, tiedostamattomasta. Yömettä avautuu myös kertomukseksi naisen (puritaanisen Noran) oman

seksuaali- ja sukupuoli-identiteetin etsimisestä sisäistettyjen normien alta, tiedostamattomasta (Robinin yöelämä). Naiseuden valheellisuus ilmenee puhtaimmillaan Jennyssä, joka vailla omaa toimijuutta rakentaa identiteettiään kopioimalla ja omistussuhteilla. Ihmismieli on epäyhtenäinen ja ristiriitainen, mutta keinotekoisuuteen ja valheellisuuteen sitä kierouttavat yhteiskunnan alistavat roolit.

Poliittista tulkintaa voi tehdä alun Volkbeinien sukutarinasta, jossa antisemitismien perintönä siirtyvä osattomuuden kokemus ruokkii yritystä ylentää itseään samaistumalla korkeasäätyisten historiaan. Juutalaisten historiallisesti tunnistettavamman stigman voi tulkita myös seksuaalista marginaalia edustavien hahmojen osaksi. Naiseksi itsensä kokeva homomies, tohtori Matthew O'Connor, sekä lesbopari Robin ja Nora etsivät hekin itseään ja merkitystään. Historia on aristokratiaa, armeijoita ja kristinuskoa varten, muiden menneisyys ja tulevaisuus on kartoittamaton alue.

Osa kirjan outoutta on sen selkeäksi kokonaisuudeksi asettumaton rakenne. Hahmojen tarinat, (pseudo)tohtorin vuolas, kiihkeä kommentointi ja muuten niukka dialogi jättävät sattumanvaraisessa eksentrisyydessään lukijan kummastelemaan. Postmodernien teorioiden valossa narratiiviset koetinkivet voi nähdä vahvuutenakin. Konventionaalinen ehjän kerronnan ihanne, jossa teksti sulkeutuu lopputulemana hallittuun synteisiin lukijalle tutujen kaavojen mukaisesti, nojaa yleensä kyseenalaistamattomiin hegemonisiin merkityksiin, joita edistyksellisessä kirjallisuudessa tulisi purkaa. Tästä näkökulmasta Yömettä on metatekstuaalinen romaani narratiiveista, joka jättää tarkoituksellisesti merkityksensä auki, tarjoamatta ratkaisuja ja ymmärryksen illuusiota.

Anna Englundin Lautapalttossa kerronta ja juoni ovat selkeästi love is love –agendan ja seksuaalivähemmistöjen historian näkyväksikirjoittamisen asialla. Elenan ja Lydian tarina etenee hallittuna kokonaisuutena kuten romansseihin kuuluu. Pohjanmaalainen murre ja ruumisarkkuverstaan tarjoama näkökulma kuoleman käsittelyyn kuljettavat verkalleen tihentävää kertomusta varmaotteisesti. Helsinkiin saavuttaessa ote kirpoaa.

Berliinin kolmannen sukupuolen alakulttuurin kliseinen ryöstöviljely ja ymppääminen kieltolakiajan Helsinkiin pudottaa historiallisen uskottavuuden myötehäpeällisen alas. Tyyli nyrjää parodisen yliampuvaaksi. Vain monokkelit puuttuu!

Homohistorian kevytkäsittely on leimannut useampiakin viimeaikaisia historiallisia sateenkaariromaaneja, mikä kertoo ehkä kotimaisen lhbtq-historiantutkimuksen ohuudesta. Valtavirtalukijalle naisrakastajien ja miesrakastajien historian fikionalisoinnin

keinot ovat ehkä toisarvoisia hyvään tarkoitukseen nähden. Sateenkaari-aiheiden suosion nousun toivoisi kuitenkin näkyvän myös yhdenvertaisesti sävykkäinä ja paikallisvärin läpäisemänä historiallisina tarinoina. Lautapalttoon sivujuoneen Englund onkin tässä hengessä pannut parastaan.

- Virva Hepolampi

Huomaa nämäkin

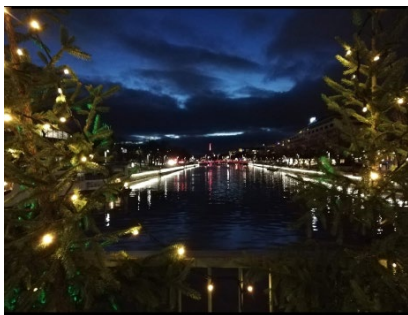
Tukkateatteri: Tribadien (t)yöt ja päivät

Vuoden harrastajateatteri, tamperelainen Tukkateatteri, tuulettaa kotimaista lesbistä näytelmägenreä Terhi Tuominen käsikirjoittamassa ja ohjaamassa **Tribadien (t)yöt ja päivät -näytelmässä**. "Perisuomalainen lesbosatu" yhdistää kotimaisia lesbohistoriallisia täkyjä fantasiaalla tehostettuun tarinaan.

Tarina alkaa Lesbokoti-installaatiosta, joka toimi uudenlaisena tapahtumapaikkana vuoden 2003 Tribadien yöt ja päivät -lbt-kulttuurifestareille Helsingin Kalliossa. Sieltä hypätään aikamatkoille Wivi Lönnin ja Mirkka Rekolan seurassa, sillä lesboille kaikki on mahdollista!

Mummolaakson tribadisen teatteriretken paikat on jo varattu la 29.10. esitykseen. Muut näytökset: to 3.11. klo 19, su 6.11. klo 16, pe 11.11. klo 19, ke 16.11. klo 19, pe 18.11. klo 19, su 20.11. klo 16, ti 22.11. klo 19, to 24.11. klo 19, la 26.11. klo 16. Laukontori 12, 33200 Tampere

.....

Turun Mummolaakson pikkujoulupäivä 26.11.

Päivä on täynnä Mummiksen pikkujoulumenoja, valitse omasi tai tule kaikkiin. Kysy varaustilannetta [Turun Mummojen fb-ryhmästä](#)!

klo 14-15 Pakohuonepelejä

klo 15 Väli-iloittelu Bar Edison, Kauppiaskatu 4.
Tule tapaamaan tuttuja ja vaihtamaan kuulumisia.

klo 17 Pikkujouluruokailu Ravintola Gustavo, Linnankatu 1

.....

MUMMOLAAKSO RY / GUMMEDALEN RF

www.mummolaakso.fi | info@mummolaakso.fi

www.facebook.com/groups/mummolaakso | www.facebook.com/mummolaaksory (avoin)

Maksut: Ålandsbanken FI16 6601 0001 1859 82

Sateenkaarihistorikuukauden vietto aina marraskuussa on juurtunut Suomeenkin **Sateenkaarihistorian ystävät ry:n** koordinoimana. Ohjelman takana on etenkin museoita mutta myös muita muistiorganisaatioita ja järjestöjä. Tapahtumia, näyttelyitä ja nostoja sateenkaareviin sisältöihin voi selata Sateenkaarihistorian ystävien [Tapahtumakalenterista](#).

Poimintoja ohjelmasta

- pe 11.11. Päivälehdessä museossa **Suurten queer-uutisten ilta: Internetin varhaisvaiheet**. Uutisten lisäksi käsitellään muutakin lehtien, pienpainatteiden ja verkkomedian sisältöä. Miten sateenkaarevat verkkoyhteisöt alkoivat muotoutua 1980–1990-lukujen aikana? Mitä olivat nettiä edeltäneet BBS-purkit? Kommentaattorina lesbo- ja bi-naisten internettyhteisöjen pioneeri **Eva Isaksson**.

- su 13.11. Arkkitehtuurimuseossa teemaopastus **Queer-katse arkkitehtuuriin ja tilan historiaan**. Eläköön Wivi Lönn -näyttelystä jalkaudutaan **Kaura Raudaskosken** opastuskierrokselle, jonka teemoina ovat vallan ja kaupunkikuvan suhde, näkyvyys ja näkymättömyys sekä vähemmistöalakulttuureihin kuuluvien tapaamispaikat

- to 24.11. HAM Tennispalatsissa ja Zoomissa **Steenkaarihistorian Wikipaja**. Suomalaisen sateenkaarihistorian sisältöjä on tärkeässä hakulähteessä Wikipediassa valitettavan vähän. Kaikille avoimen tietosanakirjan artikkeleita voivat kaikki kiinnostuneet kirjoittaa, täydentää ja korjata. **Tuula Juvonen** ja **Sandra Hagman** alustavat sateenkaarihistoriasta, Wikipedian käytännöistä kertovat **Kimberli Mäkäraainen** ja **Susanna Änäs**, ja loppuilta työestetään omia artikkeleita.

.....

Seuraa tiedotustamme verkossa ja somessa herätetapahtumien varalta. Ulkoilu-, peli-, taide-, leffa- yms harrastusideoita voit myös itse jakaa Mummolaakson fb-ryhmässä ja hashtageilla **#mummolaakso**, **#mummolaaksohelsinki**

Ensi vuoden jäsenlaskut meilataan suoraan Flomembers-rekisteristä vanhoille jäsenille tammikuun aikana. Tarkista roskapostikansiosi jos laskua ei näy.